

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА

«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МУЗИЧНІ РЕДАКТОРИ»**

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність – В5 Музичне мистецтво

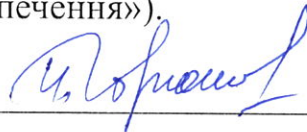
Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Дніпро
2025**

Розробники: *Капітонова К. П.* – докторка філософії (PhD), викладачка циклової комісії «Теорія музики»; *Мельник Д. Г.* – викладач циклової комісії «Теорія музики».

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Музичні редактори» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В5 Музичне мистецтво, освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво» 2025 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня Фаховий молодший бакалавр 2025--2026 навчального року (на основі повної загальної середньої освіти), методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Гарант ОПП _____

Ірина ГОРЧАКОВА

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Музичні редактори» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В5 Музичне мистецтво затверджено та введено в дію рішенням методичної ради ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

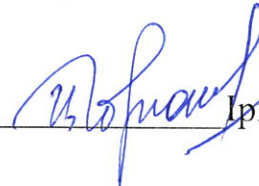
Голова ради _____

Олена ПОТОЦЬКА

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Музичні редактори» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В5 Музичне мистецтво розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії «Теорія музики» ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «28» серпня 2025 року).

Голова циклової комісії «Теорія музики» _____

Ірина ГОРЧАКОВА

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність – В5 Музичне мистецтво	Рік підготовки – II
Тижневих годин: аудиторних – 1 самостійної роботи – 2	освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»	Семестри – III–IV
Вид контролю – залік (4 семестр)	Рівень освіти - фахова передвища освіта	Практичні заняття – 38 годин
	Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр	Самостійна робота здобувачів – 82 години

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета навчальної дисципліни «Музичні редактори» – опанування студентами сучасних музичних редакторів як інструменту для професійної діяльності музиканта; формування практичних навичок створення, редагування та оформлення нотного тексту різної складності; розвиток творчого мислення та вміння застосовувати музично-теоретичні знання в практичній роботі з музичним редактором.

2.2. Завдання:

- вивчення інтерфейсу та функціональних можливостей сучасних нотних редакторів;
- опанування алгоритмів введення висоти та ритму, ведення технічного тексту, акордів, багатоголосся, динаміки та штрихів;
- набуття навичок роботи з партіями, конвертації партитур, спрощення набору нот та створення аналітичних партитур;
- розвиток вміння застосовувати музично-теоретичні знання для ефективного використання музичного редактора;
- формування навичок оформлення нотного тексту відповідно до вимог професійного стандарту.

2.3. Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 10 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої/педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

2.4. Програмні результати навчання (РН):

РН 7 Використовувати відповідні інформаційні, технічні, цифрові ресурси для запису та/або аранжування музичних композицій, розробки музично-інформаційних презентацій, опрацювання нотного тексту.

РН 16 Дотримуватися загальних вимог щодо авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

3. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна «Музичні редактори» спрямована на формування у студентів практичних навичок роботи з сучасними нотними редакторами та розвиток професійних умінь, необхідних для музикантів, композиторів і педагогів. У курсі розглядаються провідні програмні засоби, їхні спільні та відмінні характеристики, а також функціональні можливості для створення, редагування та оформлення музичних партитур.

Програма охоплює алгоритми введення висоти та ритму, роботу з динамікою, штрихами й текстом, принципи набору багатоголосся та фактури різної складності. Студенти вчать створювати партитури для різних складів

виконавців (голос із супроводом, хор, ансамбль, оркестр), редагувати окремі партії, готувати їх до друку та конвертації у різні формати. Окрему увагу приділено оптимізації роботи за допомогою «гарячих клавіш», використанню знань з музично-теоретичних дисциплін для спрощення набору нот, а також можливостям нотних редакторів у наукових дослідженнях – аналітичному оформленні та застосуванні плагінів для музичного аналізу.

У результаті опанування дисципліни студенти здобувають уміння впевнено користуватися нотними редакторами для практичної, творчої та дослідницької діяльності, що сприяє їхньому професійному становленню.

Тема 1. Нотні редактори – помічник в становленні професійного музиканта. В темі розглядаються розробники та надається огляд різного програмного забезпечення сім'ї нотних редакторів Finale, Sibelius, MagicScore, GuitarPro, DoRiCo, MuseScore. Огляд відбувається на предмет спільного та відмінного між цими нотними редакторами, а також узагальнена інформація про можливості усього сімейства.

Тема 2. Алгоритми введення висоти та ритму. Під час вивчення теми розглядаються загальні принципи роботи комп'ютерних програм для набору нот. Алгоритм створення партитури для різного складу виконавців та введення титульних позначок (Назва твору, Ім'я композитора, автора тексту, темп). Зміна параметрів «тональність» та розмір при створенні партитури. Зміна цих параметрів з допомогою «гарячих клавіш» в середині документів. Набір одноголосних етюдів для вивчення аплікатури для зміни висоти нот. Зміна ритму з допомогою гарячих клавіш.

Тема 3. Ведення динаміки та штрихів. Словесний текст. Вивчення різних способів введення динаміки та штрихів з допомогою функційного меню, та гарячих клавіш. Набір нотних зразків. Введення словесного тексту пісні на прикладі солоспівів (Українських народних пісень).

Тема 4. Робота з співзвуччями та багатоголоссям. Основні принципи набору нотних зразків гомофонно-гармонічного фактурного складу. Інтервальні подвоєння мелодики. Введення в партитуру двоголосся та триголосся.

Тема 5. Алгоритм набору партитури для різних складів виконавців. У межах теми розглядається робота над партитурою для голосу з фортепіано, хору, камерного ансамблю (оркестру). Створення партитури, робота з *divisi* в межах одного нотного стану та з допомогою додаткових. Способи набору нот. Навігація у партитурі. Виявлення помилок та способи їх виправлення у нотному редакторі.

Тема 6. Робота з партіями. Конвертація набраних партитур. Дана тема включає в себе розгляд специфіки обробки та редагування партій в межах створеної партитури та підготовку до друку кожної окремої партії. Вивчення можливостей експорту набраного нотного тексту в різних програмах в

зображення, формат документу як усієї партитури так і кожної окремої партії.

Тема 7. Спрощення набору нот з використанням навичок з музично теоретичних дисциплін. Ця тема роз'яснює яким чином при аналіз музичної форми, фактури, гармонічний аналіз та знання елементарної теорії музики допомагають з набором нот різної складності. А саме, вміння віднаходити повтори в різних музичних формах на різних рівнях структури. Розбирається функції інструментів у симфонічному оркестрі, та базові елементи інструментування, для вивчення взаємодії між ними та вичленення елементів які можна буде в подальшому повторювати.

Тема 8. Створення аналітичної партитури. Ця тема розкриває додаткові можливості нотних редакторів для використання їх в науковій роботі. А саме можливості виділення кольором, додатковими графічними об'єктами. Використання нотних редакторів та їх плагінів для порівняльного мелодичного та гармонічного аналізу.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем, зміст	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практ	лабор.	інд.	сам.р
Тема 1. Нотні редактори – помічник в становленні професійного музиканта.	5		3			2
Тема 2. Алгоритми введення висоти та ритму.	10		5			5
Тема 3. Ведення динаміки та штрихів.	10		5			5
Тема 4. Робота з співзвуччями та багатоголоссям.	20		5			15
Тема 5. Алгоритм набору партитури для різних складів виконавців.	35		5			30
Тема 6. Робота з партіями. Конвертація набраних партитур.	10		5			5
Тема 7. Спрощення набору нот з використанням навичок з музично теоретичних дисциплін.	15		5			10
Тема 8. Створення аналітичної партитури.	15		5			10
Разом	120		38			82

5. Теми лекційних занять навчальним планом не передбачені.

6. Теми лабораторних занять навчальним планом не передбачені.

7. Теми індивідуальних занять навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ТА ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п теми	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
Перший рік навчання		
Семестр 1		
1	Про нотні редактори з офіційних джерел	2
2	Набір нот мелодичного складу.	5
3	Набір солоспівів з динамічними відтінками	5
4	Гомофонно-гармонічний та поліфонічний склад	15
Семестр 2		
5	Набір нот для хору, камерного ансамблю, голосу з фортепіано	15
6	Набір оркестрової партитури	25
7	Аналіз музичного твору та розробка алгоритму набору	7
8	Створення аналітичної партитури поліфонічного твору	7
9	Підготовка до контрольних заходів (письмова та усна).	1
	Усього годин:	82

9. Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені.

10. Методи та технології навчання

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи: активні, вербальні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, дослідницькі, аналітичні, репродуктивні, розвивальні, індуктивні та дедуктивні.

11. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання (усні та письмові) запланованих програмних результатів навчання:

- усна відповідь за темами: «Нотні редактори – помічник у становленні професійного музиканта», «Алгоритми введення висоти та ритму», «Робота з динамікою та штрихами», «Створення аналітичної партитури»;
- практичні роботи, що включають: створення нотних зразків одноголосся, двоголосся та багатоголосся; оформлення партитури для різних складів виконавців (соло з фортепіано, хор, ансамбль, оркестр); редагування та

підготовку до друку окремих партій; експорт нотного матеріалу у різні формати;

- самостійна робота – виконання індивідуальних завдань зі створення партитур на основі українського пісенного матеріалу та застосування функцій нотних редакторів для музично-теоретичного аналізу;
- підсумковий контроль – комплексне завдання зі створення повноцінної партитури з подальшою підготовкою її до друку та конвертації у цифровий формат.

Враховання індивідуальної траєкторії кожного здобувача освіти є обов'язковим під час оцінювання.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти визначаються Положенням про систему оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти в Дніпровській академії музики.

Критерії оцінювання знань і компетентностей з навчальної дисципліни «Музичні редактори» (форма контролю – залік):

«Зараховано» (A–E за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти, який:

1. виконав робочу програму за результатами поточного контролю;
2. виконав блок самостійної роботи, що містить індивідуальні та творчі завдання зі створення партитур;
3. за підсумковим оцінюванням демонструє засвоєння матеріалу та володіє практичними навичками роботи з нотними редакторами на рівні від «відмінного» до «достатнього», а саме:
 - студент упевнено володіє алгоритмами введення висоти та ритму, може користуватися гарячими клавішами та меню для швидкої роботи;
 - здатен вводити динаміку, штрихи, словесний текст, коректно оформлювати партитури різного складу виконавців;
 - вміє створити й редагувати окремі партії, готувати їх до друку та експортувати у різні формати;
 - демонструє знання про функціональні можливості основних нотних редакторів та може обґрунтовано обирати програму для конкретних завдань;
 - здатен створити аналітичну партитуру, використовуючи додаткові графічні інструменти та плагіни.

«Не зараховано» (FX–F за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти, який:

1. протягом семестру має 70% і більше не відпрацьованих заборгованостей від загальної кількості занять;
2. не володіє теоретичним матеріалом курсу та не може виконати практичні завдання, а саме:
 - не здатний створити навіть елементарний нотний приклад в обраному редакторі;
 - не вміє вводити основні параметри (тональність, розмір, темп, назву твору тощо);

- не може скористатися базовими функціями для зміни ритму, висоти, динаміки чи тексту;
- не розуміє різниці між основними нотними редакторами та їх призначенням;
- не здатен підготувати жодну партитуру чи партію до друку або експорту.

12. Методичне забезпечення

12.1. Робоча програма навчальної дисципліни.

12.2. Силабус навчальної дисципліни.

12.3. Завдання до самостійної роботи здобувачів освіти.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Бондаренко А. І. Сучасне музичне мистецтво і комп'ютерні програми : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 284 с.
2. Маїк Л. Я. Аналіз програмного забезпечення для верстання нотних видань. Поліграфія і видавнича справа. 2021. № 2. С. 38–51.
3. Тормахова В. Інноваційні підходи у викладанні сольфеджіо для джазових та естрадних музикантів. *Слобожанські мистецькі студії : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 1 (07). С. 120–125.
4. Цимбал К., Цимбал С. Information and communication technologies in the professional training of an instrumentalist student. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. (77/3). 2024, С. 288–295.

Додаткова:

1. Бондаренко А. І., Шульгіна В. Д. . Музична інформатика : навч. посіб. К. : НАКККіМ, 2010. 190 с.
2. Бордюк О. Створення нотного тексту засобами програми Finale з дисципліни «Музична інформатика» : методичний посібник. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 120 с.
3. Ван Ціхуей. Сучасні музично-комп'ютерні технології: суть, роль та значення в сучасній професійній музичній освіті. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. № 47. С. 9–16.
4. Варнавська Л. І. Комп'ютерні технології у музичній освіті. Музична освіта: філософський, мистецтвознавчий та педагогічний наголоси : монографія / ред. Н. А. Овчаренко, Я. В. Шрамка. Кривий Ріг : ФО-П Чернявський Д. О., 2018. С. 280–299.
5. Гуржій А. М., Гуревич Р. С., Коношевський Л. Л., Мультимедійні технології та засоби навчання : навчальний посібник; за ред. Академіка НАПН України Гуржія А. М. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. 556 с.
6. Золкін С. Музична акустика і сучасні музичні технології у викладанні учбової програми вузів для студентів творчих факультетів. *Молодий вчений*. 2017. № 11. С. 575–578.
7. Зуєв, С. П. Музичні комп'ютерні технології : навчальний. Суми : Мрія, 2013. 170 с.
8. Матвійчук Б. Є. Використання музичного програмного забезпечення в професійній діяльності вчителя музичного мистецтва. *ScienceRise. Pedagogical Education*. 2015. № 10 (5). С. 67–71.

9. Мирошниченко В. О. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2015. 296 с.
10. Стукаленко З. М. Методичні рекомендації до програми «Sibelius 6» Кіровоград, 2015. 60 с.
11. Стукаленко З. М. Формування професійної толерантності майбутнього вчителя музичного мистецтва в умовах інформатизації музичної освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. Вип. 139. С. 242–245.
12. Теряєва Л. Застосування музичних інформаційних технологій при вивченні навчальної дисципліни «хорове диригування». *Освітологічний дискурс*. 2019. № 1–2. С. 272–285.

В якості додаткової літератури також використовуються нотні видання які знаходяться в вільному доступі, а також підручники з елементарної теорії музики, аналізу музичних творів, та гармонічного аналізу.

14. Інформаційні ресурси

1. Musescore studio. URL : <https://musescore.org/uk> (дата звернення : 21.08.25).
2. Дніпропетровська державна обласна універсальна наукова бібліотека. URL : <http://www.libr.dp.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
3. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
4. Народна бібліотека України. URL : <http://www.biglib.com.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
5. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. URL : <https://dspace.udpu.edu.ua> (дата звернення : 22.08.25).
6. Харківська музично-театральна бібліотека. URL : <http://www.artlib.iatp.org.ua> (дата звернення : 19.08.25).
7. Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського. URL : <https://repo.num.kharkiv.ua/handle/num/37> (дата звернення : 23.08.25).